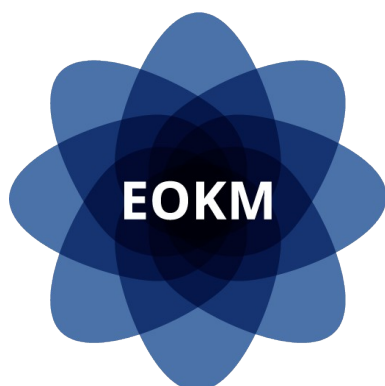

Factsheet

Grooming

Laatste update: augustus 2020

Auteur: mr. S.R. de Gruij

Definitie grooming

Grooming komt van het Engelse werkwoord 'to groom', wat 'voorbereiden' betekent. In dit geval heeft grooming betrekking op de planfase van (online) seksueel kindermisbruik. Grooming wordt echter in de regel gebruikt om "digitale kinderlokkerij" aan te duiden, dit gebeurt steeds vaker digitaal (Lodder, 2015: 56).

Bij grooming benaderen en verleiden meerderjarigen (>18 jaar) op websites actief minderjarigen (<16 jaar) met de intentie om de minderjarige te ontmoeten met als doel om seksueel kindermisbruik te plegen. Dit proces kan kort maar ook heel lang duren en kan ook omschreven worden als 'de strategie van het misbruik' (Choo, 2009). Tijdens dit proces staat voor de groomer centraal welke verleidingstactieken en/of technieken hij/zij zal gaan hanteren om het beoogde slachtoffer binnen zijn invloedsfeer te krijgen. Groomers worden ook wel 'online kinderlokkers', of 'cyberlokkers' genoemd.

Wetgeving rondom grooming

Sinds januari 2010 heeft Nederland haar wetgeving aangepast en daarmee het Verdrag van Lanzarote (verdrag van de Raad van Europa inzake de bescherming van kinderen tegen seksuele uitbuiting en seksueel misbruik) geratificeerd. Door de wetsuitbreiding is 'grooming' strafbaar gesteld onder artikel 248e in het Wetboek van Strafrecht.

Grooming houdt in dat een persoon door middel van een geautomatiseerd werk (bijvoorbeeld via de chat op de computer) of een communicatiedienst een ontmoeting met een seksueel oogmerk voorstelt met een persoon onder de 16 jaar, en wanneer daadwerkelijk een handeling ondernomen wordt om tot een afspraak te komen. Van een

geautomatiseerd werk is volgens de Hoge Raad sprake wanneer een apparaat drie functies heeft, namelijk: opslag, verwerking en gegevens.¹

Grooming is een delict waarin de voorbereiding van een delict (in dit geval bijvoorbeeld het plegen van ontuchtelijke handelingen met een minderjarige) strafbaar gesteld is. Er moet daarbij wel sprake zijn van handelingen die de ontmoeting concretiseren. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer de verdachte het slachtoffer onder druk zet om de ontmoeting snel te laten plaatsvinden, de plek waar wordt afgesproken geconcretiseerd wordt, en het telefoonnummer aan het slachtoffer wordt gegeven.

Een handeling gericht op het realiseren van de ontmoeting kan bijvoorbeeld ook zijn dat de dader zich begeeft naar de voor de ontmoeting afgesproken plek, of het slachtoffer van een routebeschrijving naar die plek voorziet. Niet genoeg is dat slechts sprake is van seksuele toespelingen op internet.²

De strafmaat hiervoor is maximaal twee jaar gevangenisstraf of een geldboete van de vierde categorie. De strafmaat wordt hoger wanneer hierna daadwerkelijk tot seksueel kindermisbruik over wordt gegaan.

Uit meerdere uitspraken blijkt dat naast grooming regelmatig ook sprake is van andere delicten, waaronder het bekijken van afbeeldingen van seksueel misbruik van minderjarigen³ en verkrachting.⁴

Artikel 248e van het Wetboek van Strafrecht luidt als volgt:

“Hij die door middel van een geautomatiseerd werk of met gebruikmaking van een communicatiedienst een persoon van wie hij weet of redelijkerwijs moet vermoeden dat deze de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt, een ontmoeting voorstelt met het oogmerk ontuchtige handelingen met die persoon te plegen of een afbeelding van een seksuele gedraging waarbij die persoon is betrokken, te vervaardigen wordt, indien hij enige handeling onderneemt gericht op het verwezenlijken van die ontmoeting, gestraft met gevangenisstraf van ten hoogste twee jaren of geldboete van de vierde categorie.”

Verloop van het groomingproces

Onderzoek van het CBS wijst uit dat 84% van de minderjarigen tussen de 12 en 15 jaar in 2013 dagelijks gebruik maakten van het internet. Bij jongeren tussen de 15 en 25 jaar was dat zelfs 96%. Deze aantallen worden jaarlijks groter.⁵ Nieuwe media maken het makkelijker om met een minderjarige contact te leggen via diverse kanalen,

¹ HR 26 maart 2013, ECLI:NL:HR:2013:BY9718.

² HR 11 november 2014, ECLI:NL:HR:2014:3140.

³ Rb Noord-Nederland 22 juni 2015, ECLI:NL:RBNNE:2015:4093.

⁴ Rb Assen 13 december 2011, ECLI:NL:RBASS:2011:BU7622.

⁵ Zie: <http://statline.cbs.nl/StatWeb/publication/?VW=T&DM=SLNL&PA=71098NED&D1=0-14,33-34,41-47,55-59,65-84,114-133&D2=7-8&D3=a&HD=090817-1415&HDR=G1,G2&STB=T>.

waaronder 'social network' sites en chatdiensten, met als uiteindelijke doel om de minderjarige te misbruiken.

Selecteren en werven

Net als de traditionele kinderlokker, zoekt een groomer gericht naar potentiële slachtoffers. Alleen doet hij dit -in tegenstelling tot de traditionele kinderlokker-online. Hij/zij chat met verschillende minderjarigen totdat hij het 'perfecte' slachtoffer heeft gevonden.

Vertrouwen winnen

De groomer legt contact met het slachtoffer en probeert het vertrouwen van het slachtoffer te winnen.

Normaliseren van seksualiteit

De groomer gebruikt o.a. de webcam om de grenzen van de seksualiteit op te zoeken. Vaak stuurt de groomer afbeeldingen van seksueel misbruik van minderjarigen om te laten zien dat seksuele activiteiten tussen meerderjarigen en minderjarigen normaal zijn.

Isoleren van slachtoffer

De groomer isoleert het slachtoffer van zijn of haar vrienden en familie. Het slachtoffer voelt zich exclusief en houdt de relatie geheim.

Profiel van groomers

Een kenmerk van 'online grooming' is dat de fysieke afstand tussen de dader en het slachtoffer niet van belang is. Daarnaast kan de groomer met meerdere slachtoffers tegelijk bezig zijn.⁶ Een groomer kan zowel voor eigen seksuele bevrediging als om geldelijk gewin (online loverboys) contact met slachtoffers zoeken. De groomers vormen een heterogene groep.

Aanpak van grooming

Sinds 1 januari 2010 is grooming strafbaar gesteld. Sindsdien hebben meerdere strafzaken plaatsgevonden waarin verdachten zijn veroordeeld voor grooming.⁷ De aanpak van grooming is vooral preventief. Middels voorlichtingscampagnes worden jongeren gewezen op de gevaren van het internet.⁸

Inzet lokpubers

Met de Wet Computercriminaliteit III wordt de volgende zinsnede aan artikel 248e van het Wetboek van Strafrecht toegevoegd:

“Hij die door middel van een geautomatiseerd werk of met gebruikmaking van een communicatiedienst aan een persoon die de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft

⁶ A. Van Wijk, "Achter de Schermen: een verkennend onderzoek naar downloaders van kinderporno", 2009.

⁷ Zie uitspraken.rechtspraak.nl (bijvoorbeeld Rb Den Haag 3 februari 2016, ECLI:NL:RBDHA:2016:852 en Rb Gelderland 10 december 2014, ECLI:NL:RBGEL:2014:7619).

⁸ Zie bijvoorbeeld <https://www.vraaghetdepolitie.nl/seks-en-loverboys/misbruik/hoe-voorkom-ik-grooming.html>.

bereikt of iemand die zich voordoeft als een persoon die de leeftijd van zestien jaren nog niet heeft bereikt”.⁹

Deze wet treedt waarschijnlijk vanaf januari 2019 in werking. Hiermee is het de politie toegestaan om zogenaamde ‘lokpubers’ in te zetten om groomers op te sporen.

Lokpubers zijn politiefunctionarissen die zich voordoen als een minderjarig persoon onder de zestien jaar oud.¹⁰

Melden van grooming

Het Meldpunt Kinderporno heeft een website voor minderjarigen, waarop zij kunnen melden als zij slachtoffer zijn geworden van grooming. Ook ouders en beroepskrachten kunnen hiervan melding maken. Deze website is www.helpwanted.nl. Medewerkers adviseren over stappen die een slachtoffer kan nemen, waaronder aangifte doen bij politie.

Bronnen

Lodder, A.R. (2015) “Grooming: over meerderjarigen die internet en jeugdigen misbruiken”, *Tijdschrift voor Internetrecht*, 2: 56-62.

Choo, A.K. (2009). “Online child grooming: a literature review on the misuse of social networking sites for grooming children for sexual offences”, *Australian Institute of Criminology*, 103.

⁹ Wijziging van het Wetboek van Strafrecht en het Wetboek van Strafvordering in verband met de verbetering en versterking van de opsporing en vervolging van computercriminaliteit (computercriminaliteit III), 22 december 2015, p. 3.

¹⁰ Rijksoverheid, ‘Wetsvoorstel Computercriminaliteit bij Tweede Kamer ingediend’, www.rijksoverheid.nl, 22 December 2015, <<https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2015/12/22/wetsvoorstel-computercriminaliteit-bij-tweede-kamer-ingediend>>.